

căror actori ? Ale celor care sînt în piesă, sau ale celor care o joacă în fața noastră? Ar fi fost loc, într-un asemenea sistem de referință, și pentru un pic de neliniște — bineînțeles, de natură pur intelectuală. D. Solomon nu cedează acestei ispite. E dreptul lui...

Abilă, surprinzătoare, ingenioasă, această construcție dramatică „neortodoxă“ servește perfect înlănțuirea de idei, în care autorul introduce, deliberat, prin anume imbinări de structuri neasemănătoare, posibilitatea unor interpretări aleatorii. Dezhgiocarea straturilor de real și ficțiune, ce se suprapun faptului brut, nu rămîne însă un gratuit exercițiu de inteligență ; adevărul, iluzia, falsa aparență, mistificarea, ficțiunea literară și „masca“ se întîlesc și se despart potrivit propriei lor dialectici, lege fundamentală pe tărîmul unde se oficiază misterul oricărei creații — în speță, misterul teatrului.

Dumitru Solomon nu a dus, în toate cazurile, pînă la ultimele consecințe, propriile sale argumente, lăsînd nefinalizate unele idei abia enunțate ; citeodată a îngăduit schemei comice (de situație, de comportament), cu primejdioasa ei forță de inerție, să se infiltreze în țesutul fragil. Dar, așa cum este, pestriță, întortocheată, cu situații amuzante și cu personaje pitorești, cu dialogul ei spiritual, pledoaria sa pentru teatru, „fără de care lumea ar fi rece și stînsă ca o casă fără nici o oglindă“, oferă fanteziei creatorilor de spectacole un teren extrem de fertil.

Regizorul Mircea Marin a utilizat convingător posibilitățile colectivului brașovean, pentru a înlesni receptarea piesei. În decorul aerat, foarte simplu și sugestiv, al Tatiane Manolescu-Uleu (o scară, în spirală, în mijlocul scenei, cu indicația „nu duce în pod“, un paravan transparent, în fundal, cadrul unei uși), regizorul a organizat alternanța planurilor, găsînd ritmul propriu fiecărui „etaj“ și știînd să sublinieze melodia interioară a fiecărui dialog, punînd accentele de ironie sau de gravitate necesare. Problema piesei — polivalența înțelesurilor, ambiguitatea — a fost descifrată de Mircea Marin, în aparență, „fără probleme“. Condușă cu siguranță profesională, complicata și înșelăto-

rea acțiune s-a limpezit, fără a-și pierde aura de mister și senzațional. Totuși, în dorința de a fi cît mai explicit, regizorul a pedalat uneori prea insistenț (ca și autorul, dealtfel) pe didacticism, orșestrînd cam ostentativ jocul alternanțelor — ceea ce intrerupe seria sugestiilor concepute de autor spre a dezvolta o „reacție în lanț“.

Povara cea mai însemnată, în ce privește fructificarea investițiilor de subtilitate, revine, bineînțeles, protagonistului, Daniel. Integrîndu-se corect în tonalitatea generală cerută de text, Dan Săndulescu a sugerat multiplele fațete ale personajului. Sinceritatea și spontaneitatea actorului nu sînt însă suficiente pentru a realiza zbaterea între ceea ce îi este bine cunoscut din realitate și ceea ce îi este străin în ficțiune. Un dram de cutezanță spirituală în plus, un accent de ironie, dar și de autoironie ar fi fost necesare pentru a se înscrie în orizontul acestui rol.

Spectacolul brașovean se reazămă în primul rînd pe expresivitatea a doi actori consacrați deopotrivă în comedie și în dramă : Costache Babii și Mircea Andreescu. Personajele interpretate de ei, epistemologul Teodorescu și creatorul mașinii de nivelat totul, Albu, au relief și strălucire, un graunte de cruzime, sînt realizate cu exemplară forță satirică ; iar dialogul lor este un moment antologic. Foarte bun a fost și Nicolae C. Nicolae, în primitivul și răzbuătorul Dădirlat ; de o mare forță vitală, actorul a reușit să ridice la rang de simbol un individ amoral, convins că poate cumpăra orice conștiință.

Am reținut finețea interpretării date, de către Paula Ionescu, poetei Vladimir. Cu emoție reținută, a înfățișat Luminița Blănaru fluctuațiile sentimentale ale Andreei. Din nou, Virginia Itta Marcu aduce în scenă dovada virtuozității profesionale, rolul agresivei Doamne Trifoi prilejuindu-i o creație excelentă. Promptitudinea și aplombul Mariei Ruxandra Dobre (în rolul Spectatoarei) au făcut deliciul publicului ; de asemenea, și răbufnirile de ciudă ale Regizorului, interpretat cu efecte comice sigure de Dan Dobre.

Valeria DUCEA

telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“

Criticul de teatru Margareta Bărbuță, colaboratoarea noastră și neobosită activistă pe tărîmul artei, a implinit șaiszeci de ani. Îi urăm din toată inima „La mulți ani“, și multă putere de muncă ! ●

Teatrul Național „Vasile Alecsandri“ din Iași a efectuat, în ultima săptămînă a lunii februarie, un amplu turneu în Capitală, prezentînd nu mai puțin de opt spectacole din repertoriul său curent. Turneul,

bine organizat și popularizat pe măsura importanței lui, arată că la Iași se muncește cu spor. Vom reveni pe larg, în numărul viitor al revistei noastre, asupra acestei prestigioase acțiuni. ●

dramaturgic n-o mai cercetează, din păcate, stăruind mai mult pe elemente de cadru exterior sau compozițional incerte, nu îndeajuns explicate și necesare, care vin cu o notă de senzațional, dacă se poate spune așa, dar n-o susțin (ce e cu scenariul scris pentru Stanislav? în ce realitate vine Claudia, după dispariția ei misterioasă de la o repetiție? ce-l implică pe Paul, dacă n-a fost cu adevărat „acolo“?). De notat că Theodor Mănescu e, deocamdată, singurul care s-a ocupat, în dramaturgia noastră, de acest motiv dramatic, și colocoliv propus în aceste piese, dacă mai are pe undeva zone tulburi, are, în plus, o rezonanță tulburătoare privind actele cu semnificație politică.

Mutînd prima parte a ultimului tablou în deschiderea piesei, pe care o încadrează astfel între două coperți, regizorul Constantin Codrescu dă un accent mediativ mai clar și mai pronunțat spectacolului, prin eroii care încearcă o deslușire obiectivă a lucrurilor, Petru și Meditatorul. Acțiunea se desfășoară cu concentrare elaborată, pe nuanțe meticolos studiate, cu accent pe gravitate, într-un mod ordonat și într-un climat de profesionalism meritoriu pentru colectivul brăilean. Tonalitatea de clar-obscur și întreaga încadrare plastică, a scenografului Bob Niculescu, susțin spectaculos nota de straniu și de teatralitate. Pilonii de ținută și de atmosferă sînt evoluțiile lui Gheorghe Moldovan (Stanislav), Adrian Mazarache (Meditatorul) și Ildy Codrescu (Claudia), cărora li se raliază, în linia generală de joc, Adrian Năstase (Petru), Bujor Macrin (Paul), Mihai Stoicescu (Calistrat); și cred că și Teodora Mareș (Stella), care stă mai mult prin culise, fără voia ei. Cînd ordonarea devine uniformizatoare, se așterne monotonia, pentru a cărei prezență ne împărțim echitabil reproșurile între cei trei factori implicați.

Constantin PARASCHIVESCU

**TEATRUL DRAMATIC
DIN BAIIA MARE**

LOGODNICUL AMERICAN

de Mircea Marian

**Data premierel: 18 februarie
1982.**

**Regia: MARIUS POPESCU. Sce-
nografia: ION BĂDILĂ.**

Distribuția: ECATERINA SANDU (Cecilia); VIRGIL FĂTU (Tăchită); NICOLETA BUICA (Doris); ADRIAN RĂȚOI (Horațiu); TOEA BADIU (Mihai); TZENKA VELCEVA BINDER (Octavia); MARIETA GASPĂR DEMETER (Vivi); CORNEL MITITELU (Dudu); TEOFIL TURTURICĂ (Johnson-senior); ȘTEFAN MAREȘ (Johnson-junior).

Ca și în *Canguri de import*, de Gabrielă Cerchez, un qui pro quo declanșează mecanismul farsei și în piesa lui Mircea Marian: niște actori (de data aceasta profesioniști) sînt ruși să „joace” rolul unor străini ce intervin în viața unei familii, altfel simpatice, dar care cam visează la „cai verzi pe pereți”. Adică: înavuțire peste noapte, căsătorii cu bogătași de peste mări și oceane ș.a.m.d. Cam la atît se reduc însă asemănările dintre aceste piese, cu canguri și logodnici din import. Și — de la sine înțeles — mai există și o si-

telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“

Mai discret, mai cu fereală, *Teatrul „A. Davila” din Pitești a prezentat în sala Teatrului „Ion Creangă” un spectacol în care joacă, printre alții, Florin Piarsic, Matei Alexandru și... Angela Similea. Spectacolul Corina, în regia lui Matei Alexandru, este un muzical de Edmond Deda după piesa Jocul de-a vacanța de Mi-*

hail Sebastian. Pe cînd și o pantomimă cu Anton și Romică după aceeași piesă?

● *Teatrul „C.I. Nottara” a sărbătorit treizeci și cinci de ani de existență. Li urăm noi și trainice succese!*

● *La Teatrul „Mihai Eminescu” din Botoșani a avut loc premiera piesei Două iubiri de Armen Zurabov, în regia lui Eugen Traian Bordușanu și scenografia lui Constantin Molocea. ●*

Revista „Teatr” din R. P. Bulgaria, nr. 1/1982, reproduce ample fragmente, însoțite de ilustrații, din Caietul de spectacol la Caligula de Albert Camus la Teatrul Național București, caiet realizat de revista noastră nr. 2/1981. ● Teatrul municipal „Maria Filotti” din Brăila prezintă spectacolul În căutarea cheii de Örkény István, în regia lui Nicolae Sclărlat.

examen, deși își stricase „dosarul“ fiindcă fusese arestat), Kolesov aruncă diploma și, zvirind banii strinși de către studenți pentru escrocul Safranski, declară în final că vrea să fie dus la pușcărie. Zolotuev îl anunță că suma a plătit-o el. „Ce idiot! — exclamă Kolesov. Ce mi-ai făcut, omule?“ Această replică subliniază intențiile lui Vampilov și motivează teza afinității lui spirituale cu Cehov.

Regia lui Călin Florian (care semnează și traducerea), sprijinită de scenografia lui V Penișoară-Stegaru, a produs un spectacol original, într-o modalitate aproape tradițională.

Mizând pe calitatea tehnicii dramatice a lui Vampilov, Călin Florian și-a propus să se oprească în special asupra caracterelor. Personajul Kolesov este o reușită distinctă a regizorului. Nu e mai puțin adevărat că actorul Cristian Drăgulănescu dovedește o justă intuiție scenică, replicile sale modelându-se parcă pe gest, privire, mișcare, potrivit unui subtil cod psihologic. Grigore Alexandrescu a surprins cu minuțiu mecanismul mental al personajului Zolotuev. Valentin Ivanciuc ne-a prezentat o variantă credibilă de student care nu știe să bea vodcă. Adriana Trandafir (Mașa) a șarjat simpatic, dar în afara concepției regizorale. Zeno Balint, interpretând un student sobru, ne-a obligat să-l remarcăm. Atît despre actori.

Cît privește scenografia, ea este o nouă reușită a lui V. Penișoară-Stegaru. Soluțiile artistului sînt plastice, încărcate de sens și sensibilitate, slujind din plin expresivității spectacolului.

Adio, studenție este un moment valoros în activitatea teatrului reșițean.

Paul TUTUNGIU

**TEATRUL DE STAT
DIN SFINTU GHEORGHE**

SUFLET VITEAZ

de Tamási Áron

Data premierii: 12 decembrie 1981.

Regia: TOMPA MIKLÓS. Decorurile și costumele: KEMÉNY ARPÁD. Ilustrația muzicală: HORVÁTH KÁROLY.

Distribuția: BALINT PÉTER (Balla Péter); DARVAS LÁSZLÓ (Lázar); ZSOLDOS ÁRPÁD (Ambros); VÁRADI MÁRIA (Boróka); KIRÁLY JÓZSEF (Nikita); KIRÁLY ILONA, MOLNÁR GIZELA (Sari); DOBOS IMRE (Kristof); NÁSZTA KATALIN (Rozalia); BALÁZS ÉVA (Panna); ORBÁN KÁROLY (Csorba); KÖMIVES MIHÁLY (Büllents); DEBRECZY KÁLMÁN (Cigány); KATONA MIHÁLY (Copllul).

Un mai vechi și ambițios proiect al teatrului din Sfintu Gheorghe propunea reprezentarea integrală a operei dramatice aparținând lui Tamási Áron; *Suflet viteaz* fiind cea de-a șasea premieră din această serie (după *Pasărea cîntătoare*, *Curcubeul înșelător*, *Jeromos strălucitorul*, *Pîriu de munte* și *Logodnicul nehotărît*), mai rămîn trei piese de pus în scenă, în stagiunile viitoare. Este o grea întreprindere, ținînd seama de particularitățile dramaturgiei lui Tamási, care

telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“

● *A apărut, în editura „Cartea Românească“, volumul „Eseuri critice“ de prețuitul dramaturg Alexandru Sever.* ● *La Teatrul de Stat din Sibiu se află în repetiții avansate Omul cu mîrsoaga de Gh. Ciprian, în regia lui Gh. Miletimeanu, și Camino Real de Tennessee Williams, în regia lui Iulian Vișa. Secția germană a teatrului pregătește un recital de poezie și muzică săsească, în regia lui Christian Mau-*

rer. ● *Institutul italian de cultură din București a găzduit expoziția de scenografie a Elenei Forțu, la spectacole cu piese din dramaturgia italiană* ● *A încetat pretimpuriu din viață Puiu Neagu, prețuit actor al Teatrului de Stat din Turda.* ● *Teatrul Tineretului din Piatra Neamț are în pregătire următoarele spectacole Hardughia de Mircea Radu Iacoban, în regia lui Călin Florian,*

Burghezul gentilom de Molière, în regia studentului la I.A.T.C. Iulian Ursulescu și Cară-te, moarte! de dramaturgul lituanian S. Saulis, în regia Irenei Bucjene, de la Teatrul Național din Vilnius (R.S.S. Lituaniană). ● *Radiodifuziunea italiană a transmis O scrisoare pierdută de I. L. Caragiale, în traducerea, adaptarea și regia reputatului om de teatru Carlo Di Stefano.* ●

VIITORUL ROL

KITTY STROESCU

De la absolvirea I.A.T.C., în 1954, Kitty Stroescu, elevă a profesoarei Irina Răchișeanu, a interpretat aproape o sută de roluri pe scenele a doar două teatre: la Bacău, unde a fost repartizată, și la Sibiu, în a cărui echipă s-a integrat în 1970. Această stabilitate, puterea de a se angaja în eforturi de cursă lungă, sint trăsături ale personalității actriței, care se exprimă deopotrivă în interpretare, personajele ei avînd îndeobște un fond de robustețe morală, echilibru psihic, o sinceritate energetică și cuceritoare, vibrație emoțională, dozate cu un exersat simț al măsurii. Din fișa sa de creație, cităm cîteva roluri: Gwendolen (*Bunbury*, de Oscar Wilde); Elisabeta (*Don Carlos*, de Schiller); Elise (*Avarul*, de Molière); Nina Zarcinaia (*Pescărușul*, de Cehov); Maria (*A 12-a noapte*, de Shakespeare); Contesa (*Nunta lui Figaro*, de Beaumarchais); Patricia (*O femeie cu bani*, de G. B. Shaw); Anna (*Anna Christie*, de

O'Neill); Ifigenia (*Ifigenia în Taurida*), Margareta (*Egmont*), de Goethe; Cleopatra (*Cum se face carieră*, de A. N. Ostrovski); Leana (*Hagi Tudose*), Oana (*Apus de soare* de Delavrancea); Anca (*Vlaicu-Vodă*, de A. Davila); Corina (*Jocul de-a vacanța*, de Mihail Sebastian); Zița (*O noapte furtunoasă*, de Caragiale); Valia (*Poveste din Irkutsk*, de Aleksei Arbuzov); Enea (*Porunca a 7-a*, de Dario Fo); Doamna Orban (*Joc de pisici*, de Örkény István); Împărăteasa Bizanțului (*Răceala*, de Marin Sorescu) ș.a.

„Pregătesc rolul Țigăncii din *Camino real*, de Tennessee Williams (traducerea Dana Crivăț).

Sînt la a patra colaborare cu regizorul Iulian Vișa, și am din nou bucuria repetițiilor efervescente, desfășurate într-un climat de seriozitate, bazate pe documentări minuțioase. *Camino real* este o piesă cu atmosferă aparte și cu înțelesuri nu tocmai la îndemînă; încercăm să le pătrundem incetul cu incetul, descifrînd cu atenție fiecare dintre cele șaisprezece «răspîntii» ale acestei «căi regale», unde se întîlnesc personaje pitorești, simbolice sau de legendă, din ale căror stări și din ale căror zbateri se degajă sensul unui efort de regăsire, de renaștere. În această «viziune asupra infernului» — cum își definește autorul piesa — Țiganca ocupă un loc important. Ea este un element complex și specific, prin care răul și urtul acționează divers și spectaculos asupra a tot ceea ce e bun în om. Ea se recunoaște, cu mîndrie cinică, drept unealtă, și își îndeplinește cu rigurozitate funcția. În spatele unui paravan de paradis artificial, Țiganca manevrează un întreg sistem de corupere, de secătuire și de descompunere a umanului. Se folosește, cu nepăsare, de ființe apropiate, speculează cu dezinvoltură tradiții, exploatează prejudecăți și superstiții, ca să înlăeneze — cînd forța de deasupra ei i-o cere — spectacole-capcană grotesci. Cu astfel de date și preocupări, pe lîngă utilizarea perucii și a pistolului, practică, în relații, un umor brutal, pentru ea la crimă nemaifiind de închipuit ca expresie a înduișării, ci doar ca urmare a prea îndelungatei șederi în fața televizorului“.

telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“

Paiete și măgarii de Gheorghe Vlad, piesă publicată de revista noastră, a avut premiera la Teatrul Dramatic din Brașov, în regia lui Florin Fătuțescu și scenografia Doinei Antemir. Pe scena brașoveană se mai repetă Doamna din

Dubuque de Edward Albee, în regia lui Eugen Mercus și scenografia Tatianeî Manolescu-Uleu. ● Comemorînd 120 de ani de la nașterea lui A. Davila și 80 de ani de la premiera piesei Vlaicu-Vodă, teatrul pitestean a prezentat un me-

dalion al scriitorului și omului de teatru și a organizat o expoziție filatelică comemorativă. Sigur, ar fi fost bine să putem vedea un spectacol cu Vlaicu-Vodă, pe scena teatrului care poartă numele celui comemorat. ● Secția română a

VIITORUL ROL

ALEXANDRU ARȘINEL

Elev al profesorilor Irina Răchitanu și Ion Olteanu, Alexandru Arșinel se numără printre absolvenții repartizați, în 1962, la teatrul din Tîrgu Mureș, odată cu înființarea secției române. A debutat cu rolul Kuklin din *Oceanul de Al. Stein*; apoi a fost distribuit în *Tita Nani (Gilcevilă din Chioggia, de Goldoni)*, *Maiorul (Jocul de-a vacanța, de Mihail Sebastian)*. După scurt timp, îl regăsim la Teatrul satiric-muzical „Constantin Tănase”, căruia i-a rămas credincios. Întîlnirea cu revista, cu genul estradei și cu emisiunile de varietăți ale Televiziunii s-a dovedit hotărîtoare pentru destinul său artistic. La „Tănase”, a început cu rolul Paraschiv în musicalul *Groapa de Eugen Barbu*; urmează *Revista de altădată*, *Scandal la Boema*, *Sonatul Lunii*, *Nevestele vesele din Boema*, *Boema, slăbiciunea mea* ș.a. Culti-vindu-și datele pentru a face față diversității de cerințe ale genului, actorul a fost amoret și dansator comic, erou liric și bufon, a jucat în travesti și a cîntat

muzică ușoară. De la spectacol la spectacol, a dobîndit tot mai multă siguranță și a izbutit să se impună ca vedetă a revistei, dînd o notă personală jocului său.

„Aș vrea să încep cu o mărturisire, și anume că nu regret că am abordat acest gen de teatru — nu numai pentru că oferă posibilitatea unor mari satisfacții, ci și pentru că aici actorul și-l simte pe spectator mai aproape de inima și de munca sa.

Voi juca în comedia muzicală *Un bărbat și mai multe femei*, după Leonid Zorin. Piesa lui Leonid Zorin urmărește transformarea unui personaj sub influența lumii inconjurătoare, care-i modelează mentalitatea, idealul și felul de viață. Comedia muzicală inspirată din acest text re creează, cu mijloace specifice, situațiile în care evoluția personajelor prilejuiește satirizarea unor năravuri și moravuri contemporane, din viața de fiecare zi.

Eroul meu e un funcționar modest, care, cu cele mai bune intenții, se zbate pentru realizarea unui vis; dar, se împiedică în hățșul birocrăției. Din clipa cînd pornește să capete o adevărită, viața îi oferă o serie de surprize, punîndu-l în situații pline de neprevăzut, care, deși fac deliciul unei comedii, sînt, pentru el, năucitoare. Această experiență, care i se pare echivalentă traversării infernului, îl determină să renunțe la idealul de odinioară, și să se transforme într-o cu totul altă persoană. Este cel mai dificil și mai întins rol pe care-l abordez, dar este și tipul de rol care-l servește pe actor, îngăduindu-mi să arăt tot ce pot. Lucrînd, mi-am descoperit multe afinități cu felul de a gîndi și a acționa al personajului; de asemenea, colaborez bine cu Cristina Stamate și cu regizoarea Sorina Mirea, a cărei primă întîlnire cu Teatrul „Tănase” sperăm cu toții să fie de bun augur. Muzica aparține compozitorului Vasile Vasilache-junior, iar adaptarea pentru musical, lui Aurel Storin. Pentru stagiunea estivală, pregătesc, împreună cu Stela Popescu, spectacolul *Un șerif la... Boema*, de Mihai Maximilian și V. Veselovskî, în regia lui Bițu Fălticeneanu”.

Maria MARIN

telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“

Teatrului de păpuși din Sibiu a prezentat spectacolul *Ciocirlia de Barbara Honigmann, după Frații Grimm*, în regia lui Mircea Petre Suci, iar secția germană a teatrului, spectacolul *Fetița de la circ de Ricarda Terschak*, în regia

Franciscăi Simionescu. ● Am primit la redacție ultimele două numere ale *Caetului de cultură teatrală* editat de Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași, numere dense, variate, cu un conținut bogat. Vom reveni asupra lor,

pentru că merită. ● Aflăm din „România liberă” că I.A.T.C. „I. L. Caragiale” cedează prin transfer bu-toaie de fag și stejar. Grăbiți-vă, fraților, poate mai prindeți citeva !

FAIMA